

ವರ್ಷಿಕ್ಕೆ ಸುವಾಗ ಅಮೇರಿಕದ ಮೂವರು ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಉಡಾವಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ್ರಿಯೆಯೇ ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಫೋನೆ ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನದ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮುಖಿವನ್ನು ನೆನಿಸಿತು.

ಚಂಡನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನನ್ನು ಅಮೇರಿಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇಂಜಿನ್ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಕೆಟ್ ಹಾಗೂ ಅಂತರಿಕ್ಷ ನೋಕೆ. ಇವರೆಡನ್ನು ರಂಕ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ದ್ವಾರಾ ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ಗಗನಯಾತ್ರಿಯನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನದ ನಡುವೆ ಕೊಡುಹೋಂಡಿತು.

ಅವಘಡಗಳ ನಡುವೆಯೂ 1968ರ ದಿನಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಅಪಾಲೋ 8'ರ ಮೂವರು ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಚಂಡನನ್ನು ಸುತ್ತಿಬಂದರು. 'ಅಪಾಲೋ 11'ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಸಹಚರರೊಡನೆ ಚಂಡನಲ್ಲಿಗೆ ತೆರ್ಲಿದ ನಿಲ್ ಅರ್ಮ್‌ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ 1969ರ ಜುಲೈ 21ರಂದು ಭಾರತೀಯ ಕಾಲಮಾನ 8:29ಕ್ಕೆ ಆ ಲೋಕದ ಮೇಲೆ ಪಾದವಾರಿ 'ಚಂಡನ ಮೇಲಿನ ಮೊದಲ ಮಾನವ' ಎಂದು ಜಗದ್ವಿಶ್ವಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಧ್ವನಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರಿತ್ತೆ. ಇದುವರಗೂ 12 ಜನ ಮಾನವರು ಚಂಡನ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತರಿಕ್ಷ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಅಧ್ಯಾಯ

'ಚಂಡ ಸ್ಪೇಸ್‌ಯಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ರಂಕ್ 1970ರ ದಶಕ ಉದಯಿಸಿದೆ ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ದೇಶಕಾಲ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ದೋಡ್ಡ ಅಂತರಿಕ್ಷನೋಕೆಗಳನ್ನು ಉಡಾಯಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು.

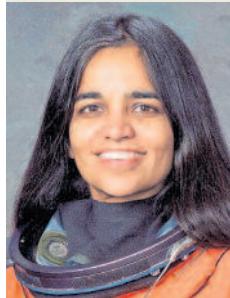
ಚಂಡನ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಹತ್ತು ಕೃಪೆ ನಾನಾ

ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು

ಇದುವರೆಗೂ ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯರೆಷ್ಟು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇರುವ ಉತ್ತರ 'ಒಂದು'. ಅವರೇ ರಾಕೆಟ್ ಶಮಾ. ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಷೈಟರ್ ವಿಮಾನ ವೈಲಿಟ್ ಅಗಿಂದ ರಾಕೆಟ್ ಶಮಾ ನಂತರ ಪರಿಕ್ಷಾ ವೈಲಿಟ್ ಆಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

1982ರಲ್ಲಿ ರಾಕೆಟ್ ಮಲ್ಟೋತ್ ಅವರೆಂದಿಗೆ ಆಯ್ಲಿಯಾದ ರಾಕೆಟ್ ಶಮಾ ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ತೆರಳಿತಿ ಪಡೆದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗಗನಯಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯಿಟ್ಯಾದರು. ಆ ಬಳಿಕ 1984ರ ಷೈಟ್ 3ರಂದು ಸೋವಿಯತ್ ಕಣಕ್ ಸ್ಟಾನ್ಡಿಂದ ಸೋಯಿಲಾಜ್ ನೋಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಶಮಾ ಭೂಕಣ್ಣಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತತ್ವಿದ್ದ 'ಸಲ್ಯೂತ್-7' ಅಂತರಿಕ್ಷ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ನಂತರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

ಯುವ ಜನರಿಗೆ
ಸ್ವತ್ತಿತಾಯಾದ ದಿವಂಗತ
ಕಳ್ಳನಾ ಚಾವ್ನಾ
ಚಕ್ರವೃಪೇ ನಾನಾ

ಆ ದೊಡ್ಡ ನೋಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಂದು ವಾರದ ವಾಸದ ನಡುವೆ ಅವರು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಮಾನವರೆಹೆಡದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವು ನೇರಾಗಬಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಪರಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದು ಭಾರಿ ಪ್ರಭಾರ ಪಡೆಯಿತು.

ಭಾರತದ ಅಂದಿನ ಪ್ರಥಮಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಡಿ ಅವರು 'ಉಪರ್ವ' ಸೇ ಕ್ರೇಸಾ ಲಗತ್ತಾ ಹೈ ಭಾರತ್ ಅವ್ ಕೊ' (ಮೇಲಿನಿಂದ ಭಾರತ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ) ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶಮಾ ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ ಕರಾಗಿ, 'ಸಾರ್ ಜಹಾಂಸೆ ಅಷ್ಟೂ, ಹಿಂದೂಷ್ಟಾನ್ ಹೆಮಾರಾ' (ವಲ್ಲಾ ಜಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬುದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಷ್ಟಾನ್) ಎಂದುತ್ತಿರಿಸಿದ್ದು ಭಾರತೀಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸರೋಹಿಸಿದಿತ್ತು.

ಷೈಟ್ 11, 1984ರಂದು ರಾಕೆಟ್ ಶಮಾ ಸಲ್ಯೂತ್-7 ಅಂತರಿಕ್ಷ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮಹ್ಯೋಂಬೆ ಪ್ರಾರ್ಥ್ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ ಮಹ್ಯೋಂದು ಸೋಯಿಲಾಜ್ ನೋಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಥರ್ಗೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಿಯೂ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆರಳಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿಂದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಅಂತರ್ಕ್ಷ ಸಂಖೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಇಸ್ಟ್ರೋ'ದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಇನ್ಸ್ಟ್ರೋ-1-ಸೆ ಉಪಗ್ರಹದ ಜೊತೆ ಅಮೇರಿಕದ ಅಂತರಿಕ್ಷ ತಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ 1986ರಲ್ಲಿ ಭೂಕಣ್ಣೀ ತೆರಳಬೇಕಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ಸಿಡಿಗ್ರಾದ ಜೆಡಾನಂದ ಭಟ್ ಮತ್ತು ಹಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರನ್ನು ಆಯ್ಲಿಪ್ಪಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ವರ್ಷದ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಆದ 'ಭಾಲೇಂಡ್ರ' ಅನ್ವೇಷಕನ್‌ಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರದ್ದೂಯಿತು.

ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ತೆರಳಿದ ಕಳ್ಳನಾ ಚಾವ್ನಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಎಂಬಿನಿಯರಿಂಗ್ ವದವಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ನಂತರ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಾರ್ಥ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಾನಾ ಗಗನಯಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಲಿಯಾದರು. ತಮಗಿಷ್ಟಾದ ಕಾರಾಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅವರು 2003ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 1ರಂದು 'ಕೊಲಂಬಿಯಾ ತಟಲ್' ಅವರಾತದಲ್ಲಿ ಗೆಸಿದ್ದ ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ನಾನಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಗಗನಯಾತ್ರಿ ಸುನೀತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಳಿದಾರು. ತಂದೆ ಗುಜರಾತಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಸ್ಲೋವೆನಿಯಾದವರು. ಆದರೂ ತನ್ನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮರೆಯಿದ ಸುನೀತಾ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಾಗ ಭಾಗವ್ರದ್ದಿತೆ, ಗಣೇಶನ ವೃತ್ತಿಮೆ, ಹಾಗೂ ಸೆಮೋನಾಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯಿಸ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಲಿಯಾಗಿರುವ 'ನಾನಾ' ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳ ಷೈಟ್ ರಾಜಾ ಚಾರಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಜಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದಿನ ಶೆಲವು ವರ್ಷಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆರಳಿವ ಭಾರತೀಯ ಗಗನಯಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ವಾಯುಪಡೆಯ ವೈಮಾನಿಕರೇ ಆಗಿರುವುದು ಖಚಿತ.

ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯರ ಪಡೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಷೈಟ್ ಗಗನಯಾತ್ರಿ ರಾಕೆಟ್ ಶಮಾ

'ನಾನಾ'ದ ಗಗನಯಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಯ್ಲಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜಾ ಚಾರಿ. ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: 'ನಾನಾ'